

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., a JUDr. Davida Krysky ve věci

žalobkyně: **P. G. H.**, narozena X
státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky
bytem X

zastoupena advokátem Mgr. Ondřejem Fialou
sídlem Václavské náměstí 808/66, Nové Město, Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Nusle, Praha 4

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 8. 12. 2020, č. j. MV-163220-5/SO-2020,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 4. 9.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

2020, č. j. OAM-499-57/ZR-2017 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím ministerstvo podle § 87l odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 14. 8. 2017 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušilo platnost žalobkynina povolení k trvalému pobytu a současně podle § 87l odst. 3 téhož zákona stanovilo žalobkyni lhůtu k vycestování z území, a to do 30 dnů od právní moci prvostupňového rozhodnutí.

2. Žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné. Prvostupňovým rozhodnutím bylo zrušeno povolení žalobkyně k pobytu, aniž by pro tento postup byly splněny zákonné podmínky. Napadené rozhodnutí je v rozporu s požadavky na odůvodnění rozhodnutí podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a požadavky na činnost odvolacího orgánu podle § 89 odst. 2 správního řádu. Žalovaná také nezjistila skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak požaduje § 3 správního řádu. Napadené i prvostupňové rozhodnutí je v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců. Jejich vydáním byly porušena též ustanovení § 2 odst. 3 a 4 správního řádu.
3. Žalobkyně namítá, že v řízení před ministerstvem bylo prováděno dokazování důkazy získanými v rozporu se zákonem, čímž se ministerstvo dopustilo zásadního procesního pochybení, které může mít vliv na zákonnost prvostupňového rozhodnutí. Konkrétně poukazuje na způsob provedení svědecké výpovědi pana P. Š. dne 25. 11. 2019. Žalobkyně, respektive její právní zástupce, nebyli o tomto výsledku včas vyrozuměni a nemohli se ho tak zúčastnit, neboť bydliště žalobkyně i jejího právního zástupce je od místa konání úkonu vzdáleno asi 250 km. Žalobkyně s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) zdůrazňuje důležitost svědecké výpovědi. Popsaným jednáním ministerstva došlo k zásahu do jejích základních práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb.; dále též „Listina“).
4. Žalobkyně dále namítá nepřezkoumatelnost ve vztahu k souladu napadeného rozhodnutí s § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalovaná pouze konstatuje, že napadené rozhodnutí je přiměřené, aniž by odůvodnila, v čem přiměřenost spatřuje, což je v rozporu s praxí správních orgánů i judikaturou NSS. Chybí-li v rozhodnutí úvahy, které vedly správní orgán k závěru o jeho přiměřenosti, je nutno takové rozhodnutí označit za nepřezkoumatelné.
5. Správní orgány dále neprovedly žádná relevantní zjištění ohledně dopadů rozhodnutí do života žalobkyně. Tyto skutečnosti má správní orgán povinnost zjišťovat i bez návrhu, neboť se jedná o řízení vedené z moci úřední podle § 50 odst. 3 správního řádu. Správní orgán zjišťoval pouze okolnosti svědčící v neprospěch žalobkyně a zcela rezignoval na zjišťování okolností pro ni příznivých. Také v tom spatřuje žalobkyně zásadní pochybení, které může mít vliv na zákonnost rozhodnutí a činí jej nepřezkoumatelným. Žalobkyně na území ČR žije již téměř 20 let a má zde veškeré zázemí a rodinné vazby. I s ohledem na zdravotní stav syna, který vyžaduje její péči, lze konstatovat, že důsledkem zrušení povolení k pobytu je jednoznačný negativní a nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně. Správní orgány obou stupňů však vůbec nezjišťovaly aktuální situaci žalobkyně, a vycházely tak ze zcela nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
6. Žalobkyně uzavírá, že napadené i prvostupňové rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů a nevycházejí ze spolehlivě zjištěného stavu věci.
7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí. Zrekapitulovala průběh správního řízení a uvedla, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Námitky

žalobkyně považuje za nedůvodné. V podrobnostech odkázala na správní spis a odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se k námitkám žalobkyně podrobně vyjádřila.

8. Při jednání dne 10. 5. 2023 žalobkyně setrvala na svých dosavadních procesních stanoviscích. Uvedla, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené z hlediska rodinného života, neboť má na území ČR rozsáhlé rodinné zázemí. Má zde dceru a vnučky, které mají státní občanství ČR, přičemž zbytek rodiny zde pobývá na základě povolení k trvalému pobytu. Žalobkyně nespáchala žádný trestný čin a nedopustila se ani jiného protiprávního jednání. Žalovaná se k jednání nedostavila.

Splnění procesních předpokladů a rozsah soudního přezkumu

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

10. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 18. 7. 2016 bylo ministerstvu doručeno sdělení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, ze dne 15. 7. 2016, č. j. KRPB-137150-3/ČJ-2016-060020, kterým ministerstvo informovalo o rozsudku Městského soudu v Brně (dále jen „městský soud“) ze dne 29. 3. 2016, č. j. 94 C 134/2015-35, kterým městský soud rozhodl o rozvodu manželství žalobkyně a pana R. Š. (dále jen „manžel“) uzavřeného dne 23. 9. 2004 před Městským úřadem Slaný.
11. Z rozsudku městského soudu vyplývá, že rozvodu manželství se domáhala žalobkyně s odůvodněním, že se na konci roku 2006 od manžela odstěhovala. Manžel se k návrhu nevyjádřil a městský soud věc projednal v jeho nepřítomnosti. Před městským soudem žalobkyně spontánně popsala pouze datum uzavření manželství, osobní údaje manžela a adresu posledního společného bydliště. Ani k dotazům městského soudu žalobkyně nepopisovala primárně vztah s manželem, nýbrž hovořila převážně o své práci, své situaci a „*naučeně opakovala generálie*“. Podle městského soudu z výpovědi žalobkyně nevyplývalo, proč manželství uzavřeli, když spolu nežili a žalobkyně manžela pouze navštěvovala u jeho matky. Jako jediný důvod uzavření manželství se tak podle městského soudu nabízí „*legalizace*“ pobytu žalobkyně v ČR a „*s tím případně související jiný zisk manžela*“. To městský soud dovozuje z toho, že manželé spolu nežili a žalobkyně se s manželem seznámila v době, kdy měla na území ČR povolen pouze přechodný pobyt a nebyla pracovně zajištěna, přičemž krátce po sňatku získala trvalý pobyt jako rodinná příslušnice občana EU. Žalobkyně nepopsala hodnověrně průběh manželství, ani proč se brali ve Slaném, a nikoliv v Brně, kde žila jejich jediná příbuzná, matka manžela. Kamarády manžela, kteří se měli účastnit svatby, žalobkyně neznala. Jelikož žalobkyně nehovoří česky, mohli mít podle městského soudu manželé těžko více společného. Z manželství se nenarodily žádné děti. V měsících mezi seznámením žalobkyně s manželem a sňatkem se manžel stal otcem dvou dětí různých matek vietnamského původu a po ukončení soužití se žalobkyní otcem dalších dětí vietnamské matky a české matky. Otcovství manžela k dalšímu dítěti jiné matky vietnamského původu bylo městským soudem vyloučeno. Manžel tedy podle městského soudu skrze uznání otcovství napomáhal k získání trvalého pobytu i dalším osobám.

Městský soud proto uzavřel, že manželství bylo uzavřeno z důvodu „legalizace“ pobytu žalobkyně v ČR.

12. Na základě tohoto podnětu zahájilo dne 28. 2. 2017 ministerstvo podle § 46 odst. 1 správního řádu se žalobkyní správní řízení ve věci zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR, který byl žalobkyni udělen s platností od 1. 10. 2004 za účelem sloučení s občanem ČR.
13. Dne 9. 3. 2017 bylo ministerstvu doručeno podání tehdejšího zástupce žalobkyně, kterým ministerstvo informoval o převzetí zastoupení a požádal o nahlédnutí do správního spisu. Ačkoliv byl o možnosti nahlédnout do spisu vyrozuměn (srov. vyrozumění ze dne 10. 3. 2017, č. j. OAM-499-6/TP-2017), ze správního spisu neplyne, že by této možnosti využil.
14. Ministerstvo předvolalo k výsledku žalobkyni, o čemž vyrozumělo jejího tehdejšího zástupce, a ustanovilo tlumočníka. Z protokolu o výsledku žalobkyně ze dne 7. 8. 2017, č. j. OAM-499-16/ZR-2017, vyplývá, že žalobkyně odmítla vypovídat, neboť by si svou výpověď způsobila nebezpečí stíhání. Podle protokolu se měl její tehdejší zástupce, který byl přítomen, vyjádřit do 15 dnů. Takové vyjádření však není součástí správního spisu.
15. K podání svědecké výpovědi byl třikrát neúspěšně předvolán manžel. Ve všech případech byl vyrozuměn tehdejší zástupce žalobkyně. Jelikož se manžel bez omluvy nedostavil, nařídilo ministerstvo jeho předvedení. Policie ČR jej však na adrese trvalého pobytu nezastihla. Součástí správního spisu je dále výpis z rejstříku trestů manžela ke dni 2. 4. 2019.
16. Ministerstvo následně požádalo Městský úřad Slaný (dále jen „matriční úřad“) o sdělení informací o svědcích posuzovaného sňatku. Matriční úřad sdělil, že svědky byla A. S. a D. T. H..
17. Ministerstvo následně předvolalo paní A. S. k podání svědecké výpovědi, o čemž vyrozumělo tehdejšího zástupce žalobkyně. Podle protokolu o výsledku A. S. ze dne 9. 8. 2019, č. j. OAM-499-35/ZR-2017, svědkyně nejdříve uvedla, že žalobkyni ani manžela nezná. K dotazu na jejich sňatek uvedla, že to už je dávno a bylo to ve Slaném. Na svatbě bylo hodně lidí. Ona sama se tam dostala přes svou známou E. J., která byla provdaná za občana Vietnamu. Ta svědkyni nabídla, aby šla kamarádce či kamarádovi za svědka. Na svatbu přijela svědkyně autem s paní J. a dalšími lidmi, které neznala. Pak přijelo další auto s Vietnamci, kteří šli dovnitř. Svědkyně čekala v předsíni, po chvíli pro ně přišli, podepsali „to“ a šli pryč. Podle jejího názoru to byla „svatba nesvatba“. Z odpovědi svědkyně na dotaz o žalobkyni a manželovi vyplynulo, že svědkyně nevěděla, jak se manžel jmenuje a kdo snoubenci byli. Tehdejší zástupce žalobkyně se úkonu nezúčastnil.
18. Dále byla k podání svědecké výpovědi předvolána paní G. B., o čemž byl vyrozuměn tehdejší zástupce žalobkyně. Podle protokolu o svědecké výpovědi ze dne 8. 10. 2019, č. j. OAM-499-43/ZR-2017, svědkyně manžela zná a má s ním syna. Rozešli se v roce 2011. Naposledy ho viděla v roce 2014, nebo 2015 na matrice kvůli změně příjmení syna. Není v kontaktu s ním ani s nikým z jeho rodiny, kromě jeho sestry. Podle svědkyně manžel vietnamsky v době, kdy ho znala, nemluvil. Svědkyně s ním není v kontaktu a neví, kde pobývá. Žalobkyni nezná, pouze z občanského průkazu manžela ví, že byl „s nějakou Vietnamkou“ ženatý. O manželství samotném ale svědkyně nic neví, jelikož sám manžel o tom nemluvil a svědkyně se ho neptala, protože ji to nezajímalo. Uvedla, že spolu byli krátce a moc toho o něm neví.

Nevěděla ani o jeho jiných dětech či vztazích s cizinkami. Odkázala na sestru manžela J., která by měla vědět, kde se nachází. Tehdejší zástupce žalobkyně se úkonu nezúčastnil.

19. Součástí správního spisu jsou dále lustrace v centrální evidenci obyvatel, z nichž mimo jiné vyplývá, že manžel je veden jako otec tří dětí různých žen vietnamské státní příslušnosti.
20. Ministerstvo předvolalo k podání svědecké výpovědi paní J. S., sestru manžela, o čemž vyrozumělo tehdejšího zástupce žalobkyně. Podle protokolu o svědecké výpovědi ze dne 1. 11. 2019, č. j. OAM-499-47/ZR-2017, vypověděla svědkyně mimo jiné, že si nemyslí, že by manžel ovládal vietnamský jazyk. O svých rodinných poměrech jí nic neřikal, ale ví o jeho vztahu s G. B. a synovi. Svědkyně neví o tom, že by byl někdy ženatý, nebo měl jiné děti, k nimž by měl vyživovací povinnost, ale myslí si, že pokud by to tak bylo, řekl by jí o tom. Žalobkyni svědkyně nezná a neví, že se jedná o bývalou manželku manžela. O jeho vztazích s Vietnamkami neví a neví ani, že by se pohyboval ve vietnamské komunitě. O třech dětech vietnamských matek, jejichž je manžel podle evidence otcem, svědkyně nevěděla. Tehdejší zástupce žalobkyně se úkonu nezúčastnil.
21. K podání svědecké výpovědi byl dále předvolán bratr manžela P. Š., o čemž byl vyrozuměn tehdejší zástupce žalobkyně. Jelikož se svědek bez omluvy nedostavil, nařídilo ministerstvo jeho předvedení. Dle protokolu o svědecké výpovědi P. Š. ze dne 25. 11. 2019, č. j. OAM-499-52/ZR-2017, svědek vypověděl, že ví, že manžel má syna s paní G. B.. O jiných dětech či manželství neví, ale má za to, že dříve, když si byli s bratrem bližší, by mu o tom řekl. Žalobkyni svědek nezná a o jejich manželství nic neví. Vietnamský jazyk manžel podle svědka neovládá, umí jen chabě anglicky. Neví o tom, že by měl poměry s Vietnamkami ani o jiných dětech, jejichž otcem podle evidence je.
22. Následně byl ke svědecké výpovědi opět předvolán manžel, o čemž byl vyrozuměn tehdejší zástupce žalobkyně. Tímto vyrozuměním bylo tehdejšímu zástupci žalobkyně rovněž dáno na vědomí, že P. Š. byl předveden a vyslechnut jako svědek. Dle protokolu o výslechu svědka ze dne 16. 12. 2019, č. j. OAM-499-55/ZR-2017, manžel vypověděl, že ženatý byl, osobu, její jméno a dobu trvání manželství si nevybavil. Po sdělení jména žalobkyně reagoval, že to je asi ona. Její rok narození a státní příslušnost znal z předvolání. O okolnostech seznámení, vývoji vztahu a okolnostech svatby a její organizaci nic nevěděl. Nevěděl, na jaké adrese žalobkyně v době seznámení pobývala. Žalobkyni neznal před svatbou ani po svatbě. Viděl ji jen jednou, a to na svatbě. Opakovaně uvedl, že šlo o účelové manželství. O rozvodu nevěděl. Nevěděl nic o době pobytu žalobkyně na území ČR, jejích rodinných, osobních a ekonomických poměrech, vazbách na území ČR a ve Vietnamu ani o jejím zdravotním stavu. Vietnamský jazyk neovládá. Ke třem dětem, u nichž je veden jako otec, uvedl, že prohlášení otcovství bylo účelové kvůli získání pobytu a že se nejedná o jeho děti. Jako své jediné dítě uvedl syna ze vztahu s paní G. B. Tehdejší zástupce žalobkyně se úkonu nezúčastnil.
23. Dne 16. 1. 2020 byla tehdejšímu zástupci žalobkyně doručena výzva k vyjádření se k podkladům rozhodnutí, na kterou nereagoval.
24. Prvostupňovým rozhodnutím ministerstvo rozhodlo tak, jak je uvedeno v bodu 1 tohoto rozsudku. V jeho odůvodnění uvedlo, že vycházelo především ze svědecké výpovědi manžela a rozsudku městského soudu. Ministerstvo se nejprve zabývalo vymezením pojmu „účelové manželství“. Z bodu 28 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice 2004/38/ES“) dovodilo,

že v kontextu této směrnice je účelovým manželstvím třeba rozumět manželství, které bylo uzavřeno pouze formálně, aby byly naplněny podmínky pro získání pobytového oprávnění pro jednoho z manželů, a nikoliv za účelem vedení skutečného rodinného života. Rodinný život pak ministerstvo na základě judikatury Evropského soudu pro lidská práva vymezilo následujícími znaky: existence blízkých osobních vazeb spojená s úmyslem žít společně, tedy v přítomnosti druhé osoby, tak, aby se vztahy mezi těmito osobami mohly normálně rozvíjet. Ministerstvo dále vycházelo z vymezení účelového manželství dle sdělení Komise ze dne 2. 7. 2009, č. COM(2009)313, vydaného podle čl. 39 směrnice 2004/38/ES, které je vymezuje jako sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pobytu a pohybu podle směrnice, na které by jinak neměla tato osoba nárok a uvádí několik indikativních kritérií, která nasvědčují účelovosti sňatku. Ministerstvo dále vychází z vymezení účelového manželství podle čl. 1 rezoluce Rady ze dne 4. 12. 1997, č. 97/C 382/01, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství, a jejího čl. 2, který obsahuje seznam faktorů, které mohou vést k závěru o účelovosti manželství. Z provedeného dokazování vyplývá, že v případě žalobkyně bylo naplněno několik indikativních kritérií účelového manželství: pár se před svatbou nikdy nesetkal, není udržováno následné manželské soužití, manželství nikdy reálně nefungovalo, pár nemluví společným jazykem a v minulosti u manžela došlo k více účelovým jednáním, kdy cizinci na základě jeho pomoci obdrželi pobytové oprávnění. To vedlo ministerstvo k závěru, že manželství bylo uzavřeno proto, aby žalobkyně získala pobytové oprávnění na území ČR. Následně se ministerstvo zabývalo přiměřeností zrušení oprávnění k trvalému pobytu z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Uvedlo, že s ohledem na ekonomické, společenské a kulturní vazby žalobkyně představuje zrušení povolení k trvalému pobytu zásah do jejího soukromého a rodinného života. Tento zásah ale není nepřiměřený. Pobytové oprávnění získala žalobkyně účelově. S bývalým manželem společnou domácnost nesdílí a nikdy nesdílěla, ze vztahu se nenarodily žádné děti. Žalobkyně má v ČR dvě plnoleté děti. Ministerstvu nejsou známy žádné významné majetkové vazby či překážky bránící vycestování žalobkyně. Ministerstvo konstatuje, že chová-li se žalobkyně v rozporu s právními předpisy, musí si být vědoma možnosti odejmutí pobytového oprávnění. Podle judikatury NSS bude nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života cizince zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu. Skutkový stav mělo ministerstvo za řádně zjištěný. Vedle povinnosti správních orgánů postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, poukázalo na povinnost účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost a označit důkazy na podporu svých tvrzení. Ačkoliv jde o řízení z moci úřední, nelze po ministerstvu požadovat, aby vyhledávalo také všechny relevantní důkazy ohledně nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, pokud sama takové skutečnosti neoznačí. Je na žalobkyni, aby případné překážky tvrdila a nabídla důkazy.

25. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně včasné odvolání. Namítala, že prvostupňové rozhodnutí je v rozporu s § 2 odst. 1, 3 a 4, § 3, § 4 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu a dále v rozporu s § 87l zákona o pobytu cizinců. V doplnění odvolání své námitky blíže rozvedla tak, že se ve své podstatě shodují s námitkami uplatněnými v žalobě.
26. Žalovaná napadeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění se žalovaná ztotožnila se závěrem ministerstva, že manželství bylo účelové. Jelikož žalobkyně námitky ohledně rozporu prvostupňového rozhodnutí s § 2 odst. 1, 3 a 4, § 3, § 4 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu a s § 87l zákona o pobytu cizinců blíže nekonkretizovala, zabývala se jimi žalovaná jen v souvislosti s dalšími

námitkami. Žalovaná zrekapitulovala, že tehdejší zástupce žalobkyně byl vždy vyrozuměn o každém výsledku svědka, nikdy se však nedostavil, s výjimkou výsledku samotné žalobkyně. O výsledku pana P. Š. po jeho předvedení byl tehdejší zástupce žalobkyně neprodleně informován téhož dne. S protokolem o jeho výsledku se mohl seznámit při seznámení s podklady pro rozhodnutí, čehož nevyužil. Obsah výpovědi tohoto svědka neměl ani vliv na prvostupňové rozhodnutí, jelikož vycházelo z jiných důkazů. Stran soukromého a rodinného života žalovaná uvedla, že ministerstvo vyhovělo požadavkům § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalovaná zopakovala zjištění ministerstva a uzavřela, že ministerstvo posoudilo vše podstatné pro přiměřenost prvostupňového rozhodnutí, co v řízení vyšlo najevo. Žalobkyně naplnila důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu tím, že uzavřela účelové manželství. Ministerstvo v prvostupňovém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem uvedlo úvahy, kterými se při rozhodování řídilo. Prvostupňové rozhodnutí není v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Evropská úmluva o lidských právech“).

Posouzení žaloby soudem

27. Podle § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže se držitel tohoto povolení dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství, za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého a rodinného života.
28. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
29. Podle § 3 správního řádu, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.
30. Podle čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
31. Podle čl. 10 odst. 2 Listiny má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.
32. Žalobkyně vznesla tři okruhy námitek. Zaprvé namítá zásadní procesní pochybení, které může mít vliv na zákonnost prvostupňového rozhodnutí. To má spočívat v nezákonném způsobem opatřeném důkazu svědeckou výpovědí pana P. Š. Nezákonnost spatřuje žalobkyně v tom, že nebyla předem vyrozuměna o tomto úkonu. Z toho důvodu se jej nemohla účastnit a hájit svá práva. Další námitky vznáší žalobkyně proti posouzení přiměřenosti zásahu do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně namítá jednak, že posouzení této otázky je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a jednak, že závěr o

přiměřenosti vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jelikož v předcházejícím řízení nebyly zjišťovány relevantní okolnosti k této otázce.

33. Žalobkyně nejprve obecně namítá rozpor napadeného rozhodnutí s § 2 odst. 3 a 4, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu. Tyto obecné námitky však soud nepovažuje za samostatné žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“* (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Těmto požadavkům ovšem uvedené námitky nedostály, neboť jde pouze o výčet ustanovení, která měla být porušena, aniž by žalobkyně uvedla konkrétní skutečnosti či právní argumentaci. Soud se jimi proto zabýval pouze v souvislosti s řádnými žalobními body.
34. Soud se nejprve zabýval námitkou nezákonného důkazu svědeckou výpovědí pana P. Š.
35. Podle § 51 odst. 2 správního řádu musí být účastníci řízení včas vyrozuměni o provádění důkazů mimo ústní jednání, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Toto pravidlo je odvozeno ze základních zásad činnosti správních orgánů, zejména z § 4 odst. 3 správního řádu, podle kterého správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu, a z § 4 odst. 4 správního řádu, podle něž správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy. Smyslem § 51 odst. 2 správního řádu je umožnit účastníkům řízení, aby mohli být přítomni při provádění důkazů, nebylo-li k jejich provedení nařízeno ústní jednání. Díky přítomnosti při provádění důkazů se mohou účastníci lépe seznámit s jejich obsahem (komplexně všemi vjemy vnímat výpověď svědka, ohledávaný předmět apod.) a v návaznosti na to se detailněji vyjádřit k důkazu. Účastník řízení tak může beze zbytku realizovat svá procesní práva, včetně toho, že je oprávněn klást vyslýchanému svědku otázky, a konfrontovat ho tak se svou skutkovou verzí (srov. rozsudky NSS ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012-40, a ze dne 29. 5. 2014, č. j. 5 Azs 2/2013-26).
36. Zákonem předvídané podmínky k provedení důkazu mimo ústní jednání bez předchozího vyrozumění účastníka nastanou typicky tehdy, když existuje důvodná obava, že nebude-li určitý důkaz proveden ve velmi krátkém čase, nebude možné jej provést vůbec anebo jen s nepřiměřeně velkými obtížemi. Taková situace zároveň nesmí být vyvolána předchozí liknavostí správního orgánu. Toliko skutečnost, že obstarání určitého důkazu je nějakým způsobem komplikované, a není tak jisté, zda se jej v plánovaném termínu podaří provést, nemůže mít za důsledek, že správní orgán nevyrozumí účastníky o tom, kdy hodlá důkaz provést (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2015, č. j. 1 Azs 224/2014-37). V projednávané věci z napadeného či prvostupňového rozhodnutí, ba ani ze správního spisu, neplyne, že by byly dány takové okolnosti, kterými by byly podmínky k provedení svědecké výpovědi P. Š. bez předchozího vyrozumění žalobkyně (jejího zástupce) naplněny.

37. Žalovaná k námitce nezákonnosti tohoto důkazu v napadeném rozhodnutí uvedla, že tehdejší zástupce žalobkyně byl vždy vyrozuměn o každém výsledku svědka, ale s výjimkou výsledku samotné žalobkyně se nikdy nedostavil. O výsledku pana P. Š. po jeho předvedení byl tehdejší zástupce žalobkyně neprodleně informován téhož dne a s protokolem o jeho výsledku se mohl seznámit při seznámení s podklady pro rozhodnutí, čehož nevyužil. Této argumentaci žalované soud nepřisvědčil. Jakkoliv je pravdou, že o všech ostatních svědeckých výpovědích byl tehdejší zástupce žalobkyně řádně vyrozuměn, a přesto se ani jednou úkonu nezúčastnil, nelze z toho dovozovat, že jeho nevyrozumění o konkrétní svědecké výpovědi není pochybením, protože by „stejně nepřišel“. Ani dodatečné informování tehdejšího zástupce žalobkyně o předvedení pana P. Š. a o možnosti seznámit se s protokolem o jeho výsledku nemůže absenci vyrozumění zhojit. Podle rozsudku NSS ze dne 14. 6. 2018, č. j. 4 Azs 131/2018-38, totiž *„[p]rávo účastníka řízení klást během svědecké výpovědi otázky svědkovi vyplývá z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a nelze jej zaměňovat s právem vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Vyjádřením k podkladům rozhodnutí totiž nemusí být možné dosáhnout stejného účelu jako pokládáním otázek při svědecké výpovědi.“*
38. Usnesení ministerstva ze dne 18. 11. 2019, č. j. OAM-499-51/ZR-2017, o předvedení pana P. Š. nebylo zasláno zástupci žalobkyně hned, ale až 25. 11. 2019, tj. až po provedení výsledku. Podle názoru soudu tak ministerstvo pochybilo. Usnesení o předvedení pana P. Š. mělo být zasláno zástupci žalobkyně na vědomí bezprostředně po jeho vydání. V usnesení o předvedení svědka byl totiž stanoven konkrétní časový rozsah, v jehož rámci mělo k předvedení dojít (od 25. 11. 2019 do 29. 11. 2019 v době od 7:00 do 15:00 hod.). Pokud by o tomto časovém rámci byl zástupce žalobkyně s dostatečným předstihem informován, mohl přijmout taková opatření (např. vyřízení substituce), aby se mohl výsledku po předvedení svědka, o kterém by jej ministerstvo rychlou cestou informovalo (např. telefonicky), zúčastnit. Jelikož však zároveň nelze omezovat osobní svobodu svědka, musel zástupce (či jeho substitut) být dosažitelný a k výsledku se dostavit v krátké době. V projednávané věci z žádné skutečnosti nevyplývá, že by takový postup ohrozil účel prováděného úkonu.
39. Vzhledem k výše uvedenému dospěl soud k závěru, že výslech pana P. Š. dne 25. 11. 2019 byl proveden v rozporu se zákonem. Jedná se tedy o vadu řízení. Na druhou stranu se soud nedomnívá, že by tato vada způsobila absolutní nepoužitelnost tohoto podkladu prvostupňového rozhodnutí. Jeho průkazní hodnota je však menší a je třeba jej ohodnotit více kriticky, neboť na jeho obsah skutečně mohla mít vliv skutečnost, že zástupci žalobkyně reálně nebylo umožněno se výsledku zúčastnit (a např. klást svědkovi otázky).
40. Soud se přesto zabýval tím, zda závěr žalované o účelovosti manželství ob stojí i při odhlédnutí od svědecké výpovědi pana P. Š. Dospěl přitom k závěru, že ob stojí. Každá vada řízení totiž nemusí být nutně schopná způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí. Z judikatury NSS vyplývá, že i pokud je ve správním řízení použit důkaz získaný v rozporu se zákonem, nemusí to vždy vést ke zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. *„Klíčovou otázkou, kterou soud musí hodnotit při zvažování dané otázky (tj. jestli pochybení při provádění určitého důkazu představuje vadu ve smyslu uvedeného ustanovení) je, zda lze i při odhlédnutí od nezákonného důkazu z ostatních důkazů provedených ve správním řízení učinit jednoznačný závěr, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, ob stojí (viz rozsudek ze dne 2. 8. 2013, č. j. 4 As 28/2013 – 24). Jestliže skutkové závěry správních orgánů nemohou obstát bez použití důkazu, při němž nebyla*

respektována procesní práva účastníka řízení, je třeba dovodit, že došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2009, č. j. 5 Afs 51/2008 – 95).“ (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 224/2014-37).

41. Ministerstvo v průběhu řízení shromáždilo vedle svědecké výpovědi pana P. Š. řadu podkladů: rozsudek městského soudu, svědecké výpovědi A. S. (svědkyně sňatku), G. B. (bývalá družka manžela), J. S. (sestra manžela) a manžela a lustrace z centrální evidence obyvatel. Vůči všem těmto důkazům žalobkyně žádné námitky neuplatnila a ani soud u nich neshledal žádné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout bez námítky. Důkaz výsledkem žalobkyně nebyl proveden, neboť žalobkyně odmítla vypovídat. Dle prvostupňového rozhodnutí vycházelo ministerstvo především z rozsudku městského soudu a svědecké výpovědi manžela. Vedle nich označila žalovaná za klíčovou ještě lustraci v centrálním registru osob.
42. Ohledně použití rozsudku městského soudu jako podkladu pro rozhodnutí soud uvádí, že si je vědom judikatury NSS, podle níž *„možnost správního orgánu použít všech prostředků opatřených v souladu s právními předpisy, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný věci však neznamená, že by si správní orgán mohl zjišťování skutkového stavu v řízení o skončení služebního poměru ulehčit tím, že vyjde úplně nebo v drtivé většině z důkazů pořízených v jiných řízeních se zcela odlišným předmětem, kdy navíc jsou mu známi všichni svědci a nic mu nebrání v jejich vyslechnutí. To pramení z odlišnosti předmětu a tím i cílů a použitých důkazních prostředků v různých typech řízení, nehledě na to, že různé druhy řízení jsou upraveny odlišnými procesními předpisy a práva a povinnosti účastníků řízení se tak v nich mohou lišit“* (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 Ads 56/2007-61). NSS v minulosti kritizoval rozhodnutí, která byla založena pouze na informacích, kterými správní orgán disponoval již v době zahájení řízení. Závěr o účelovosti manželství totiž musí vyplývat z obsahu správního spisu, a to z takových podkladů, které lze v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu použít jako důkazních prostředků (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2019, č. j. 5 Azs 168/2019-51). V projednávané věci se však nejedná o takový případ. Ačkoliv žalovaná i ministerstvo označily rozsudek městského soudu za jeden z klíčových pokladů pro svá rozhodnutí, nejednalo se o podklad jediný či nejdůležitější. Podle soudu žalovaná a ministerstvo navíc mechanicky nepřevzaly (poněkud spekulativní) závěry městského soudu, nýbrž na základě skutečností zjištěných městským soudem si v předcházejícím řízení opatřily další vlastní relevantní podklady pro své rozhodování.
43. Účelové manželství definuje rezoluce Rady ze dne 4. 12. 1997 o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství, (Úř. věst. C 382, 16. 12. 1997) jako *„sňatek uzavřený mezi občanem členského státu nebo občanem třetí země legálně usazeným ve členském státě a občanem třetí země pouze s účelem obejití pravidel vstupu a pobytu občanů třetí země a získání povolení nebo oprávnění k pobytu pro občana třetí země.“* Rezoluce uvádí v čl. 2 tzv. negativní indikativní kritéria, která mohou vést k závěru o účelovosti manželství: není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu prvé schůzky; manželé nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců. Část 4.4 aktuální příručky Evropské komise [*Příručka k řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o*

volném pohybu občanů EU ze dne 26. 9. 2014, č. COM(2014) 604 final] tato kritéria přebírá a rozvádí. Podle příručky dále oproti skutečným párům zneuživatelé pravděpodobně využijí místo sňatku známé možnosti zneužití a sňatek pravděpodobně zorganizuje nevhodně působící třetí osoba, která nespadá do okruhu přátel snoubenců a není svatební agenturou, případně má spojitost s organizovaným zločinem.

44. Z lustrace v centrálním registru osob plyne, že se manžel v několika případech prohlásil za otce několika dětí různých žen státní příslušnosti Vietnamu, aby tak „získaly“ státní občanství ČR, respektive pobytové oprávnění. Že se jednalo o účelová prohlášení, manžel sám uvedl při výpovědi dne 16. 12. 2019, kde také opakovaně uvedl, že jeho manželství se žalobkyní bylo účelové, že o ní nic neví a nikdy ji neviděl před svatbou ani po svatbě. Z dalších výsledků bývalé družky manžela a jeho sestry pak vyplynulo, že se svými blízkými o manželství se žalobkyní ani jiných kontaktech s vietnamskou komunitou nemluvil. Obě shodně uvedly, že si nemyslí, že by manžel ovládal vietnamský jazyk, což sám ve své výpovědi potvrdil. Z výpovědi paní A. S., svědkyně sňatku, pak plyne, že snoubence neznala a svatbu se účastnila na základě známosti se třetí osobou.
45. Soud se proto potud shoduje se závěry ministerstva a žalované, že skutečnosti zjištěné v předcházejícím řízení ukazují na naplnění několika negativních indikativních kritérií: pár se před svatbou nikdy nesetkal, nemluví společným jazykem, neudržíval manželské soužití, manželé nebyli před svatbou ani po ní v kontaktu a manžel se v minulosti dopustil několika účelových prohlášení otcovství k dětem žen vietnamské státní příslušnosti. Z výsledků svědků také vyplynulo, že manžel nevěděl, kdo svatbu organizoval, a minimálně jednu svědkyni opatřila třetí osoba. Naopak proti závěru, že manželství bylo účelové, hovoří délka trvání manželství (přes deset let). Nicméně při absenci manželského soužití a prakticky jakéhokoli kontaktu mezi manžely a za situace, kdy manžel o rozvodu ani nevěděl, není samotná doba trvání manželství podstatná. Nadto je zde přímý důkaz v podobě svědectví manžela, který sám přiznal, že manželství bylo účelové. Z dalších zjištěných okolností pak plyne, že jde o výpověď pravdivou a že není důvodu o ní pochybovat.
46. Závěr o účelovosti manželství proto podle soudu obстоjí i při odhlédnutí od svědecké výpovědi pana P. Š., která nebyla provedena zcela v souladu se zákonem. Správní orgány se proto nedopustily podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. První námitka tedy není důvodná.
47. Soud se dále zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti závěru žalované o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Žalobkyně žalované vyčítá, že přiměřenost zásahu do jejího soukromého a rodinného života nijak neodůvodňuje, ale „*pouze suše konstatuje, že rozhodnutí přiměřené je*“. Podle žalované v napadeném rozhodnutí „*zcela chybí úvahy*“, které žalovanou k tomuto závěru vedly.
48. Tomuto tvrzení žalobkyně nelze přisvědčit, neboť žalovaná na s. 7 napadeného rozhodnutí shodně s ministerstvem shrnuje skutečnosti, z nichž při posouzení přiměřenosti vycházela, a to délku pobytu žalobkyně na území ČR (od roku 2004), skutečnost, že oprávnění k pobytu bylo získáno účelově, že s bývalým manželem společnou domácnost nesdílí a nikdy nesdílela, že se z tohoto vztahu nenarodily žádné děti a že žalobkyně má na území ČR dvě plnoleté děti. Doplnila, že ministerstvu nebyly známy žádné významné majetkové vazby žalobkyně či jiné překážky, které by žalobkyni znemožňovaly vycestovat. Není tedy

pravdou, že by v napadeném rozhodnutí absentovalo jakékoliv odůvodnění stran jeho přiměřenosti a že by se žalovaná omezila na pouhé konstatování její existence.

49. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tedy jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Institut nepřezkoumatelnosti nelze vztáhnout na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, či ze dne 7. 5. 2019, č. j. 7 As 362/2018-23).
50. Způsob vypořádání (nepříliš konkrétních) odvolacích námitek žalobkyně, tedy odkázání na závěry ministerstva, s nimiž se žalovaná ztotožnila, a jejich převzetí do napadeného rozhodnutí, je přípustný a nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2016, č. j. 1 As 287/2015-51). Také druhá námitka je proto nedůvodná.
51. Žalobkyně dále namítá, že závěr o přiměřenosti rozhodnutí vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jelikož žalovaná ani ministerstvo nezjišťovaly relevantní okolnosti ohledně dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Tyto skutečnosti měla přitom žalovaná, případně ministerstvo, zjišťovat i bez návrhu, neboť se jedná o řízení vedené z moci úřední podle § 50 odst. 3 správního řádu. K tomu žalobkyně uvedla, že na území ČR pobývá již téměř 20 let a má zde veškeré zázemí a rodinné vazby, a zmínila svého syna, jehož zdravotní stav vyžaduje péči ze strany žalobkyně.
52. Kritéria, která je třeba při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince brát v úvahu, shrnuje rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, následovně: „(1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizince); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince“.
53. Ačkoliv lze dát žalobkyni za pravdu, že v řízení zahájeném z moci úřední je to správní orgán, kdo nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013-69), nelze pominout, že „obecná povinnost správních orgánů opatřovat podklady pro rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž

nejdou důvodné pochybnosti, je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost, případně označit důkazy na podporu svých tvrzení (viz § 50 odst. 2 a § 52 v návaznosti na § 3 správního řádu)“ (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 262/2015-35). NSS v naposled citovaném rozsudku dále uvádí: „Přestože bylo správní řízení o zrušení platnosti povolení k pobytu [...] zahájeno z moci úřední, nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch stěžovatelky, tedy rovněž nepřiměřenost tvrzeného nepřiměřeného zásahu do jejího soukromého a rodinného života, pokud sama stěžovatelka takové skutečnosti ani neoznačí. Bylo tedy na samotné stěžovatelce, aby přesvědčivým způsobem tvrdila, resp. nabídla důkazy o tom, že v jejím případě existuje překážka bránící vydání správního rozhodnutí (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2001 – 60)“. Obdobně se vyjádřil NSS také v rozsudku ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27: „Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života podle § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, závisí míra a intenzita poměřování uvedených zájmů na množství a kvalitě informací, které má správní orgán k dispozici. Váží-li správní orgán tyto zájmy při rozhodování o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a tohoto zákona, musí zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). To však neznamená, že je povinen aktivně vyhledávat podrobnosti o žadatelově soukromí (které by případně mohly převážet nad důvodem pro neudělení pobytového oprávnění), pokud sám žadatel neuvádí důležité informace o svém soukromém a rodinném životě.“ Z toho plyne, že i ve správním řízení zahájeném z moci úřední je na žalobkyni, aby tvrdila a prokázala skutečnosti, které svědčí o nepřiměřenosti zásahu do jejího soukromého a rodinného života.

54. S ohledem na to nelze přehlédnout, že žalobkyně se v řízení před ministerstvem ke svým soukromým a rodinným poměrům nijak nevyjádřila, neboť odmítla vypovídat a ani avizované písemné vyjádření nedodala. Ministerstvo tak v prvostupňovém rozhodnutí při hodnocení přiměřenosti mohlo vycházet toliko ze skutečností, které vyšly najevo v průběhu správního řízení, a ty přezkoumatelným způsobem vyhodnotilo. Až v odvolání žalobkyně uvedla, že na území ČR pobývá již 16 let, žije se svou dcerou a její rodinou, již mnoho let podniká se svým synem a v zemi původu nikoho nemá. Tato stručná tvrzení navíc nijak nedoložila. Například vážnou nemoc svého syna vyžadující její péči žalobkyně uvedla až v žalobě, respektive v žádosti o přiznání odkladného účinku, ačkoliv jí tato skutečnost musela být známa již dříve (dle příloh žaloby od srpna 2019).
55. Žalobkyně tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované sdělila pouze nejzákladnější informace o délce svého pobytu na území ČR, svých dvou dospělých dětech a svém podnikání. Tyto skutečnosti přitom zohlednilo ve své podstatě již ministerstvo v prvostupňovém rozhodnutí. Jelikož žalobkyně v odvolání neuvedla žádné nové skutečnosti o svém soukromém a rodinném životě, nepochybila žalovaná, pokud se se závěry ministerstva ztotožnila a převzala je.
56. V předcházejícím řízení tak byla podle názoru soudu zohledněna všechna kritéria podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, případně dovozená judikaturou (srov. výše), která byla na základě informací známých žalované relevantní. Správní orgány nemají povinnost se ve svém rozhodnutí zabývat všemi kritérii a ke každému z nich se jednotlivě vyjádřit, pokud se v průběhu řízení neukáží jako relevantní pro daný případ (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34). Žalobkyně žalované pouze obecně vytýká, že

nezjišťovala relevantní okolnosti ohledně jejího soukromého a rodinného života, aniž by konkretizovala, které skutečnosti měly být zjišťovány a nebyly.

57. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žalovaná vycházela při hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně z řádně zjištěného skutkového stavu. I třetí námitka je tedy nedůvodná.
58. Pouze nad rámec nezbytného odůvodnění soud doplňuje, že přítomnost dvou dospělých dětí na území ČR není pro závěr o nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně dostačující. Vztahy mezi dospělými příbuznými totiž zpravidla nepoživají ochrany v rámci práva na soukromý a rodinný život, nejsou-li prokázány dodatečné prvky závislosti nad rámec běžných citových vztahů (srov. *Ezzouhdi proti Francii*, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. 2. 2001, stížnost č. 47160/99). Žalobkyně sice v žalobě uvedla, že syn je kvůli nemoci závislý na její péči. Jak však soud zjistil, žalobkyně prokazovala zdravotní stav svého syna pouze do února 2020, přičemž z poslední lékařské zprávy, kterou má soud k dispozici, nevyplývá, že by vyžadoval péči třetí osoby (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 54 A 11/2021-43). Žádnou další lékařskou zprávu či podobný doklad prokazující, že je syn žalobkyně závislý na její péči, žalobkyně nedoložila.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

59. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
60. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který byl ve věci neúspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která byla naopak plně úspěšná, žádné náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. května 2023

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu